

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-21-166079
Nummer: DOC-22-621973
Datum: 9-12-2022
Steller: College
Onderwerp: Uitvoering Klimaattaken

Ter informatie

Kennis nemen van:

Aanleiding

Nederland heeft ambitieuze klimaatdoelstellingen.

In 2030 moet de CO₂-uitstoot in Nederland met ten minste 55% zijn gedaald als opmaat naar een klimaatneutraal Nederland in 2050. Om dit te bereiken heeft het kabinet het beleidsprogramma Klimaat gepresenteerd. In 2019 werden al afspraken gemaakt in het Nationale Klimaatakkoord. Gemeenten stemden in met dit akkoord. Dit akkoord gaat nog uit van het terugbrengen van de CO₂-uitstoot met 49% in 2030. Uit het Klimaatakkoord vloeien taken voort voor gemeenten.

Energieneutraal 2040

Westfriesland heeft haar eigen ambitie. In het Pact van Westfriesland ligt vast dat we in 2040 een energie neutrale regio zijn. De gemeente Koggenland stelde deze ambitie met 10 jaar uit tot 2050.

Kernboodschap

Schouder aan schouder

Om het klimaatbeleid succesvol te laten zijn, is het van groot belang dat overheden samenwerken. Dit geldt voor Rijk, provincies en gemeenten, maar ook voor gemeenten onderling. Provincies en gemeenten kunnen de taken alleen uitvoeren wanneer zij gecompenseerd worden voor de uitvoering. Daarom maakten overheden afspraken. In de periode 2023 tot en met 2030 komen hiervoor middelen beschikbaar. Het Rijk gaat daarbij uit van in totaal € 5,38 miljard geormerkte gelden. Deze middelen zijn bestemd voor personele, en bijbehorende materiele kosten van gemeenten en provincies. Maar ook voor regionale samenwerkingsorganisaties van provincie en gemeenten zoals bijvoorbeeld de Regionale Energiestrategie (RES).

Herijking

Met het Rijk is afgesproken dat in 2024 een herijking plaatsvindt. Dan wordt opnieuw onderzocht of de uitvoeringsmiddelen voldoende zijn. De opgedane ervaringen worden hierin betrokken. De herijking kan leiden tot aanpassing van taken en middelen voor de periode 2026 - 2030. We verwijzen u verder naar de brief van het Rijk die hierover eind oktober verscheen. Deze vindt u in de bijlage.

Westfriesland

Het volgende overzicht geeft inzicht in de middelen die de komende drie jaren voor uitvoering naar Westfriesland gaat.

	2023	2024	2025
Opmeer	243.053	245.258	247.463
Koggenland	411.117	414.846	418.575
Medemblik	782.005	789.099	796.193
Hoorn	1.241.158	1.252.417	1.263.676
Stede Broec	383.300	386.777	390.254
Enkhuizen	387.093	390.605	394.116
Drechterland	364.799	368.108	371.417
Totaal	3.812.525	3.847.110	3.881.694

Het Rijk geeft dit inzicht om zo voldoende vertrouwen te geven dat voldoende middelen beschikbaar komen voor de uitvoering van de Klimaattaken. Zo kunnen gemeenten bouwen aan een solide basis om met de Klimaatopgave aan de slag te gaan. Het is echter een uitdaging om in de huidige arbeidsmarkt voldoende gekwalificeerd personeel te vinden.

Westfries onderzoek samenwerking Klimaattaken

Samen met de Westfriesse gemeenten onderzoeken we of en hoe we kunnen samenwerken in het uitvoeren van deze taken. Daarbij gaan we ervan uit dat we samen sterker staan in het realiseren van deze opgave dan wanneer we dit als gemeente alleen doen.

Ervaringen van de afgelopen jaren laten immers al mooie resultaten zien. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan Circulair Westfriesland, Duurzaam Ondernemersloket en de RES. Hiermee werken we schouder aan schouders samen met gemeenten, maar ook met samenwerkingspartners. Wat nu echter ontbreekt is een solide basis onder deze samenwerking. Het onderzoek richt zich nu op de taken verduurzamen gebouwde omgeving, energieopwekking en mobiliteit. In de regiораad van 23 november hebben we u over dit onderzoek verteld.

Vorig jaar onderzochten de Westfriesse gemeenten al wat de uitvoering van de klimaattaken nu precies betekent. Het onderzoek laat zien dat de Westfriesse gemeenten ongeveer 100 fte nodig hebben om de Klimaattaken uit te voeren.

Duurzaam Medemblik

U stelde in november 2021 het programma Duurzaam Medemblik vast. Het programma is opgebouwd uit vijf pijlers: elektriciteit, warmte, circulair, water & groen en mobiliteit. Per pijler vloeien doelstellingen voort. Met de middelen vanuit het Rijk kunnen we een versnelling realiseren in de uitvoering van het programma. En, kunnen we extra uitvoeringskracht realiseren in de uitvoering van een aantal Rijksregelingen, zoals energiearmoede en het Nationaal isolatieprogramma. Het Rijk stelt hiervoor extra middelen beschikbaar. In de opbouw van het Programma willen we wendbaar blijven. Daarmee bedoelen we dat de wijze waarop we middelen nu invullen een toekomstige samenwerking met regiogemeenten niet uitsluit.

Consequenties

Het is goed nieuws dat het Rijk middelen beschikbaar stelt voor de uitvoering van de Klimaattaken. Hiermee kunnen we werken aan een solide uitvoeringsorganisatie onder het Programma Duurzaam Medemblik. En, kunnen we een versnelling inzetten om de doelstellingen van het programma te realiseren. In de wijze van

organiseren willen we wendbaar blijven. Hiermee bedoelen we dat we eventuele samenwerking met regiogemeenten in de toekomst niet op slot zetten.

Communicatie

In de regioraad van 23 november informeerden we u over het Westfrieese onderzoek naar de samenwerking op het gebied van de Klimaattaken. Op 13 februari informeren we u opnieuw tijdens een informatieavond. Tijdens deze avond nemen we u mee in een aantal duurzame onderwerpen.

Vervolg

Het Rijk stelt de middelen geoormerkt beschikbaar.

In de Lentenota 2023 vragen wij u de klimaatgelden beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het Programma Duurzaam Medemblik. U stelt de Lentenota voor de zomer vast.

We willen echter nu al starten met het werven van capaciteit voor de uitvoering van het Programma Duurzaam Medemblik. Belangrijke besluiten liggen hier ten grondslag aan, zoals de RES en de Transitievisie Warmte. Met de extra uitvoeringsmiddelen kunnen we versnelling realiseren in de uitvoering van de doelstellingen die voortvloeien uit het Programma Duurzaam Medemblik. Met andere woorden willen we niet wachten met het uitgeven van de middelen, tot u besluit over de Lentenota. We rechtvaardigen deze keuze doordat het geoormerkte gelden zijn. We kunnen de middelen dus alleen besteden aan de uitvoering van de Klimaattaken. Via de budgetcyclus geven we u een stand van zaken over de besteding van deze middelen in 2023.

Bijlagen

1. Brief ministerie EZK - Uitvoeringsmiddelen klimaat en energiebeleid (DOC-22-622406).